Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisorĭ netrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ¡i.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, étagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 159. Brașovŭ, Mercurĭ 20 Iulie (1 Augustŭ) 1888.

Din causa sf. sèrbătorĭ de mâne, ¡iarulŭ nu va apăré până Joi séra.

Brașovŭ, 19 Iulie st. v. 1888.

¡iarulŭ stângei estreme maghiare „Egyetértés“ în numĕrulŭ sĕu dela 29 Iulie, într'unŭ articulŭ întitulatŭ „*tiranĭă prusienéscă*“, relevă mai multe mĕsurĭ, pe carĭ le-a luatŭ guvernulŭ prusianŭ în Alșația și Lotaringia, pentru a germanisa câtŭ mai repede poporațiunea acestorŭ douĕ provincii.

Étă câteva din aceste mĕsurĭ:

„Autoritățile școlastice inter„¡icŭ profesorilorŭ de a propune „limba francesă. Décă părinții își „tocmescŭ institutorĭ privațĭ pen„tru a le da copiilorŭ lorŭ lec„țiunĭ din limba francesă, atuncĭ „autoritățile administrative inter„vinŭ pentru ca sĕ oprescă și „acéstă instrucțiune privată. Er „direcțiunile școlare primescŭ or„dinŭ ca sĕ rețină pe școlarĭ dela „studiulŭ limbei francese“.

Numai atâta mai lipsesce — adauge fóia maghiară — ca Alsațianilorŭ sĕ li se inter¡ică a vorbi franțuzesce și sĕ se arunce în temniță aceia, carĭ cutéză a vorbi altă limbă decâtŭ cea germană.

Ne totŭ acusațĭ, — esclamă „Egyetértés“, pe noi Maghiarii că suntemŭ tiranĭ față cu naționalitățile. Sașii din Ardealŭ alarmézâ tótă Europa cu plângerile lorŭ grozave despre nedreptatea ce li se face și foile germane le ascultă bucurosŭ. Cehii în deosebĭ ne imputâ, că amŭ fi unŭ soiu de ienicerĭ, fiindŭ că nu lăsămŭ sĕ péră de fóme orfanii câtorva compatrioțĭ de ai noștri slovacĭ din țera de susŭ și-i ducemŭ în țera bogată de josŭ unde potŭ sĕ crescă și sĕ se fericéscă prin munca lorŭ.

Nu vedețĭ însĕ cum procedŭ Prușii în Alsația-Lotaringia față cu Francesii?

„Egyetértés“ reproduce mĕsurile citate în adevĕrŭ tiranice ale ocârmuirei prusescĭ cu atâta plăcere ca și când ar voi sĕ ¡ică: ce pĕcatŭ că aceste mĕsurĭ lipsescŭ din multele disposiții ilegale luate de către guvernulŭ ungurescŭ față cu scólele confesionale séu mai bine ¡isŭ față cu scólele naționalitătilorŭ nemaghiare din Ungaria și Transilvania!

Pe când „Egyetértés“ se feresce de a se pronunța categoricŭ în favórea mĕsurilorŭ prusienescĭ și voiesce prin comparațiă sĕ micșoreze numai pĕcatele ocârmuirei ungurescĭ față cu popórele nemaghiare, pe atuncĭ „Pesti Naplo“ ¡iarŭ de asemenea independentŭ opoșiționistŭ, totŭ în numĕrulŭ dela 29 Iulie, cere cu insistință *grabnica maghiarisare* a elementelorŭ nemaghiare din Ungaria „pentru că numai astfelŭ Ungaria va deveni tare și va puté scăpa de primejdiă.“

Acéstă cerere formulată pe față și fără de nicĭ o sfială de „Pesti Naplo“ probéză, că șoviniștii ungurĭ suntŭ gata în totŭ momentulŭ a lua orĭ-ce mĕsurĭ tiranice pentru maghiarisarea naționalitățilorŭ.

Silința ce și-o dă dér „Egyetértés“ de a face sĕ reiésă, că mĕsurile guvernului ungurescŭ suntŭ mai blânde, ca ale Prusianilorŭ în Alsația, nu dovedesce nimicŭ în favórea lorŭ decâtŭ póte numai aceea, că raporturile de putere suntŭ diferite și că ceea ce-și permitŭ unii nu-și potŭ permite și ceilalțĭ.

De altmintrelea procederea unor fișpanĭ cum este faimosulŭ Banfy din comitatulŭ Bistrița-Năsĕudŭ și a altora suntŭ aprópe identice cu a Prusianilorŭ în Alsația.

Față cu curentulŭ șovinistŭ, manifestatŭ de „Pești Naplo“ și de celelalte ¡iare maghiare, naționalitățile trebue sĕ vegheze și sĕ se pună în stare de apĕrare. Vrêndŭ sĕ-și conserve esistența națională ele trebue sĕ respingă cu energiă și sĕ combată orĭ-ce mĕsurĭ maghiarisare.

O declarațiune a regelui Milanŭ.

„Budapester Correspondenz“ publică o declarațiune a Regelui Milanŭ cu privire la scirile colportate de pressă în ceea de pripesce cestiunea lui fie divorțŭ. Estragemŭ următórele din acéstă declarațiune:

Relațiunile de căsătoriă esistente între mine și regina Natalia, spre cea mai adêncă a mea părere de rĕu, în timpulŭ din urmă au formatŭ obiectulŭ unorŭ neîntrerupte conjecturărĭ din partea pressei întregĭ. Eu n'am datŭ motivŭ la acésta și n'am provocatŭ acéstă discusiune, care nicĭ într'o privință, dér mai vêrtosŭ în ceea ce atinge pe regina, n'a pututŭ fi avantagiósă. In sensulŭ ințelegerei de acum unŭ anŭ, stabilită între mine și regina, moștenitorulŭ de tronŭ ar fi trebuitŭ sĕ-șĭ termine studiile sale în străinătate sub îngrijirea reginei; regina n'ar fi fostŭ la nicĭ unŭ casŭ împedecată, ca eventualŭ sĕ pótă veni și în Serbia pe timpŭ mai scurtŭ.

Când regina deodată mĭ-a făcutŭ cunoscutŭ din Florența, că voiesce sĕ vină în Serbia, eu am mersŭ înaintea ei la Viena, ca pe cale prietinósă sĕ-i arătŭ, că presența ei în Serbia pentru timpulŭ de acum nu ar fi binevenită. Regina a consimțitŭ cu părerea acésta, dér ca motivŭ a adausŭ, că până când în Serbia domnesce unŭ guvernŭ atâtŭ de neplăcutŭ pentru dênsa, cum este ministeriulŭ Cristicĭ, ea nu póte veni în Serbia.

Regina a mersŭ în Wiesbaden cu programulŭ, că mai târ¡iu va cerceta o baiă de mare, și cu promisiunea, că fără dorința mea espresă nu va veni în Serbia. Cererea mea, ca regina sĕ petrécă în străinătate pentru a se abstine de orĭce amestecŭ în luptele partidelorŭ politice, a fostŭ justificată în modŭ eclatantŭ de întêmplările ce au urmatŭ curêndŭ după acésta.

Regina petrecuse relativŭ puținŭ timp în Wiesbaden, când deodată mĭ-a cerutŭ sĕ-i concedŭ imediatŭ ca sĕ pótă veni cu moștenitorulŭ de tronŭ în Serbia celŭ puținŭ pentru timpulŭ vacanțelorŭ de peste véră. După ce însĕ din mai multe semne se putea vedé lămuritŭ, că la acestŭ pasŭ au îndemnat'o elementele opoșiționale din țéră, am aflatŭ fórte corectŭ sĕ revocŭ în memoriă reginei ințelegerea stabilită, că adecă ea numai atuncĭ va puté veni în Serbia, décă eu hotărîtŭ voi dori acésta. Atuncĭ am trimisŭ în Wiesbaden acelŭ proiectŭ de împăciuire, pe care regina, de sigurŭ nu pentru plăcerea mea, a lăsatŭ sĕ se publice și alŭ căruia cuprinsŭ întréga opiniune publică l'a recunoscutŭ a fi legalŭ și prevenitorŭ. Când am vĕ¡utŭ însĕ, că regina nu e dispusă a se conforma acestui proiectŭ, am cerutŭ dela Sinodŭ divorțulŭ, avêndŭ firma convingere, că regina, îndată ce va au¡i despre acésta, va primi proiectulŭ de împăciuire propusŭ, deși nu tocmai neschimbatŭ, dér celŭ puținŭ ca basă a ințelegerei împrumutate. Mărturisescŭ sincerŭ, că eu însu-mĭ care cunoscŭ caracterulŭ reginei, m'am înșelatŭ.

Regina, de sigurŭ fiindŭ și sub influința sfaturilorŭ rele, a refusatŭ luarea orĭ cărorŭ disposițiunĭ, ba a refusatŭ chiar și o pertractare în privința acésta; pe credinciosulŭ și sincerulŭ sĕu amicŭ, pe episcopulŭ din Nișŭ, nicĭ n'a vrutŭ sĕ-lŭ priméscă, ér apoi față cu autoritățile germane a observatŭ o astfelŭ de purtare, care dovedesce înaintea lumei întregĭ, că regina nicĭ ca domnitóre, nicĭ ca soțiă și mamă nu este în curatŭ cu situațiunea ei. In tótă Serbia, asupra orĭcărui partidŭ fără escepțiune, a făcutŭ totdéuna o impresiă neplăcută împrejurarea, că moștenitorulŭ de tronŭ se cresce în străinătate; eu însĕ totdéuna am stă-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Paul Hervien

(3)

TAINA GHEȚARULUI DE JOSŬ,

Novelă

Traducere de **I. S. Spartali.**

I.

Ulric și Maria trăiră trei anĭ aprópe cu cele douĕspre¡ece coróne ale victimei — banii aceștia nu li se confiscase, numai de scârba aurului acestuia blăstematŭ.

Maria Müller se ducea sĕ schimbe banii și sĕ cumpere merinde din locurĭ depărtate, șépte séu optŭ ceasurĭ de umblatŭ până la satele cele mai apropiate.

Neputêndŭ sĕ-șĭ mai câștige pânea ca altădată, ne mai avêndŭ nicĭ o ocupațiune, fostulŭ călăuzŭ trăi din ce'i da o turmă mică care păștea pe o pajiște alăturĭ cu livadea ohavnică dela pólele ghețarului de josŭ.

Elŭ se învîrtea astfelŭ înprejurulŭ dĕrîmăturii lui.

Prietinii de odinióră, ca sĕ scape sĕ nu s'atingă de dênsulŭ, ocoleau câtŭ pe colo, când erau nevoițĭ de meseria lorŭ ca sĕ trécă prin loculŭ unde ședea elŭ.

Numai sindiculŭ, care de multă vreme nu mai era în slujbă, trecea pe lângă dînsu nepăsătorŭ și se făcea că nu bagă de seamă când îlŭ saluta Tagmer.

...Trecuseră póte 15 anĭ de când se întêmplase nenorocirea aceea, când, după mai multe iernĭ grele, o scire ciudată se rĕspândì prin prejurŭ.

Ghețarulŭ de josŭ *pornise* și se cobora dreptŭ spre asilulŭ lui Tagmer.

După ce se făcură o mulțime de constatărĭ, nu se mai putù îndoi nimenĭ; și populația evlaviósă din vale (pe care descoperirile sciințifice n'o luminaseră încă în privința acestui fenomenŭ naturalŭ), într'unŭ țipetŭ unanimŭ aclamă puterea lui Dumne¡eu și că Dumne¡eu nu uită sĕ ierte séu sĕ pedepsească.

Ulric fusese celŭ dintêiu care băgase de sémă ce primejdiă îlŭ amenință.

Elŭ vĕ¡use cum unŭ tufișŭ de bra¡ĭ roși se îndoi și pierì apoi sub greutatea ghețarilorŭ, și cum pe locurile, odinióră ver¡ĭ de vlăstarĭ, acum erau numai sloi de ghiață.

Adeseorĭ, nóptea, câte unŭ trunchiu, care se împotrivise multă vreme cădea cu unŭ trosnetŭ fiorosŭ, și décă se întîmpla ca elŭ sĕ nu au¡ă căderea acésta profetică, Maria îlŭ deștepta numai de câtŭ peptru ca sĕ se sparie amêndoi.

Incet-încet, din an în an, grămada încétă a acestui viforŭ solidŭ se întinse aprópe peste totŭ loculŭ de pășune și peste nucii lui Ulric.

Bietulŭ Tagmer, nebunŭ de desperare, fù silitŭ sĕ'șĭ vên¡ă caprele. Când nu mai avù ce vinde cumpĕră unŭ buciumŭ de Alpĭ și'i înfipse unŭ capĕtŭ pe malurile Lŭcinei Negre, în spre Interlaeken. Și îndată ce se ivea vre unŭ călĕtorŭ pe potecă elŭ sufla în buciumŭ și astfelŭ căpĕta câte ceva de pomană.

Oh! ce viéță nenorocită! Și când bietu cerșitorŭ, obositŭ de atâta suflare în buciumŭ, se întorcea séra acasă, căuta privirea Mariei lui. Insĕ Maria sta pe gândurĭ... ea vedea în gândulŭ ei departe o casă din care fugise și în care unŭ bărbatŭ cu înfățișarea lealá îi părea că plânge pe leagănulŭ unui băețelŭ ca bujorulŭ, orfanŭ de o mamă care însĕ trăia...

Nicĭ Maria, nicĭ Tagmer nu deschideau gura, fugeau de vorbele zadarnice pe carĭ plăcea într'altă vreme sĕ și le spue. Ș'apoi, trăindŭ isolațĭ, nu mai aveau de cine și de ce vorbi; ér vorbele de amorŭ nu li se mai suia pe buze.

Ghețarulŭ înainta, se oprea și ér înainta, până când chiar călăuzii fură siliți sĕ-'șĭ croiască unŭ drumŭ nou... Cu chipulŭ acesta nu mai trecea nimenĭ prin apropiere de Ulric.

Tagmer fù uitatŭ cu desĕvîrșire.

In primăvéra anului 1850 mormanĭ de ghiață, carĭ rĕspîndeau unŭ frig cumplitŭ înprejurŭ, înaintară până la 20 de picióre de colibă.

Atuncĭ Maria Müller murì de o bólă scurtă, care începù cu fiorĭ și se sfîrșì cu delirŭ.

Vĕduvulŭ, sdrobitŭ de o durere cumplită, nu se mișcă 36 de ceasurĭ de lângă mórtă. Pe urmă, când își venì în simțirĭ, profită de o nópte luminată de lună pentru ca sĕ ducă pe prietina lui în cimitirŭ, unde o îngropă într'unŭ colțŭ în pămêntŭ virginŭ peste care înfloreau macĭ sĕlbaticĭ.

Nimenĭ din partea locului nu se tulbură de mórtea ei, și póte că nicĭ n'a șciutŭ nimenĭ.

In cele din urmă, fiindcă nu mai trăia Maria pentruca sĕ se ducă sĕ cumpere trebuinciósele, Ulric îndrăznì sĕ s'apropie de casă....

Satulŭ se mărise, se brăzdase cu șosele nouĕ, se înfrumsețase cu case nouĕ.

Când hotărî elŭ sĕ s'apropie astfelŭ de ómenĭ, era așa de înbĕtrânitŭ, așa de schimbatŭ încâtŭ nu'lŭ cunoscù nimenĭ. Unde pui, că de când cu întêmplarea aceea, de mai bine de 40 de anĭ, crescuseră douĕ generații și societatea acésta nouă păstra o amintire prea slabă de-o istoriă nelămurită ai cărui contimporanĭ, cei mai mulțĭ, durmeau somnulŭ de vecĭ.

Cu tóte acestea lumea totŭ mai vorbea de ea din când în când; și odată, în fundulŭ unei cârciumĭ, Tagmer fù întrebatŭ de una și de alta fiindcă îlŭ ve-

ruită cu hotărîre, ca moştenitorulŭ de tronŭ sĕ rĕmână la sînulŭ mamei sale, deşi acésta îmĭ causa mie greutatea, că în fiăcare anŭ trebuia sĕ facŭ drumurĭ marĭ pentru a-mĭ cerceta fiiulŭ. Faptulŭ acesta explică marea însufleţire, cu care fù întêmpinată în întrégă Serbia sosirea moştenitorului de tronŭ.

Atâtŭ propunerea, câtŭ şi ulterióra mea cerere de divorţŭ am sciutŭ sĕ le ţinŭ cu totulŭ secrete şi ce privesce persóna mea, décă s'ar fi stabilitŭ între noi o înţelegere, nicĭ-odată n'ar fi ajunsŭ lucrulŭ în publicitate. Dér de-odată mĕ pomenii cetindŭ în ḑiare telegramele reginei către Sinodŭ, către metropolitŭ şi către ministerŭ în textulŭ orginalŭ din vorbă în vorbă. Am vĕḑutŭ atuncĭ, că întréga afacere, cu tóte amĕnuntele ei, este dată publicităţii... Regina este dusă în rătăcire de acele elemente nevrednice de încredere, ba potŭ ḑice duşmănóse statului, carĭ vréu s'o facă sĕ crédă, că suntŭ supuşii credincioşĭ ai dinastiei şi că numai faţă cu regele suntŭ duşmanĭ. Acestei aserţiunĭ — deşi neadevĕrulŭ, ba chiarŭ nebunia esprimată în ea este clară ca lumina sórelui — 'i dă însĕ credĕmêntŭ acea parte a publicului, care nu are independenţa cugetărei. Acestŭ modŭ de cugetare esplică şi faptulŭ, aprópe de necreḑutŭ, că adecă regina — deşi în ḑiua premergĕtóre 'i s'a spusŭ hotărîtŭ de către preşedintele poliţiei din Wiesbaden, că în casulŭ, décă moştenitorulŭ de tronŭ nu l'ar trimite la gară până la órele 10 a. m., va usa de puterea oficiului sĕu pentru a duce pe moştenitorŭ cu forţa — a lăsatŭ cu tóte acestea sĕ urmeze traducerea în faptă a acelorŭ ameninţărĭ, aşa că la despărţire n'a pututŭ sĕ ḑică altŭ ceva fiiului sĕu, căruia până atuncĭ nimicŭ nu-i tăinuise, decâtŭ sĕ-i rostéscă numele câtorva bărbaţĭ declaraţĭ opoziţionalĭ, observându, că numai aceştĭ bărbaţĭ suntŭ sinceri amicĭ ai meştenitorului de tronŭ, ai părinţilorŭ lui, toţĭ ceilalţĭ, încă chiar şi consiliarii aflătorĭ în oficiu, suntŭ cei mai marĭ inimicĭ ai dinastiei...

Pressa germană şi maghiară din Austro-Ungaria, mai vêrtosŭ în urma purtărei ne'nţelésă a reginei, trebue s'o recunoscŭ, că a scrisŭ fórte obiectivŭ şi în tonŭ moderatŭ despre întrégă afacerea. Naturalŭ, că nu potŭ sĕ mĕ esprimŭ astfeliu şi despre acea pressă din Ungaria, care pe mine mĕ uresce atâtŭ de multŭ, şi cu atâtŭ mai puţinŭ potŭ sĕ mĕ esprimŭ astfeliu despre pressa din Boemia. Acestei presse, după cum se vede, nu-i place nicĭ-decum, că stau solidŭ şi credinciosŭ la marginea statului vecinŭ; acéstă pressă dă espresiune cu totulŭ pe faţă simpatiei ce-o are pentru lupta de subminare contra mea ca rege şi contra politicei mele, décă póte sĕ crédă, că prin acésta se pune în contra intereselorŭ austro-ungare şi că face plăcerea Rusiei.

Nu e mirare déră, décă în urma agitaţiunilorŭ din ultima sĕptĕmână am devenitŭ cam nervosŭ şi din asta causă mĭ-am pusŭ de gândŭ sĕ facŭ pe câteva sĕptĕmânĭ o escursiune la munţĭ împreună cu fiiulŭ meu, care se află bine şi voiosŭ şi care acum şĭ-a intreruptŭ studiile sale, afară de studiulŭ musicei".

„Budapesti Hirlap" ḑice, că aceste plângerĭ ale lui Milanŭ se referescŭ la pressa sêrbéscă din Ungaria, care, împreună cu ḑiarele cehe, agitéză pe supuşii Serbiei contra regelui. Cere dela ministrulŭ-preşedinte Tisza sĕ ia mĕsurĭ contra acestorŭ tendinţe a unorŭ panslaviştĭ, carĭ la Neoplanta tradéză inimicului străinŭ patria lorŭ, pe Ungaria şi pe Serbia".

SCIRILE ḐILEI.

„Kolozsvar" aduce scirea, că ierĭ diminéţă, 30 Iulie st. n., *a murită* în localităţile otelului „Panonia" din Cluş prinţul *George Ghica*. Prinţul Ghica a fostŭ omŭ bĕtrânŭ; a locuitŭ în Cluşiu aprópe 10 anĭ în care timpŭ a dusŭ o viéţă cât sĕ póte mai retrasă. In corespondenţă n'a statŭ decâtŭ dóră numai cu o rudeniă a sa din Francia, despre care se ḑice că i-ar fi fostŭ mamă maşteră. Servitorulŭ, care 9 anĭ de ḑile a servitŭ pe stăpânulŭ sĕu în Cluşiu, mărturisesce, că în ḑiua premergĕtóre morţii prinţulŭ a fostŭ sănĕtosŭ şi că diminéţa la orele 7 s'a aflatŭ mortŭ în patŭ, fără a se sci décă a avutŭ vre-o suferinţă. Se crede că ar fi fostŭ lovitŭ de apoplexiă. S'a dispusŭ oficialŭ secţionarea lui pentru a se constata causa morţii. Despre casulŭ morţii s'a telegrafiatŭ consulatului austro-ungarŭ din Bucurescĭ cu scopŭ ca sĕ încunosciinţeze despre acésta pe rudenii.

***

O telegramă din Berlinŭ anunţă, că în 26 l. c. a muritŭ consilierulŭ secretŭ Dr. *Hermann Bonitz* în etate de 74 de anĭ. In anulŭ 1849 Bonitz a fostŭ chematŭ la Viena de către contele Leo Thun, unde a ocupatŭ postulŭ de profesorŭ universitarŭ pentru filologia clasică şi s'a interesatŭ pentru reorganisarea învĕţămêntului la şcólele medii. La 1875 a fostŭ chematŭ îndĕrĕptŭ la Berlinŭ unde a condusŭ unŭ gimnasiu. Elŭ a fostŭ unŭ mare susţiitorŭ alŭ studiilorŭ clasice pentru şcólele medii. Planulŭ sĕu de învĕţămêntŭ l'am întrebuinţatŭ şi noi în Transilvania până a nu fi fostŭ introdusă noua lége unguréscă de instrucţiă.

***

Dintr'unŭ tablou generalŭ alŭ ministeriului românŭ de finanţe cu privire la *comerciulŭ României cu ţerile străine în anulŭ 1886* aflămŭ, că în anulŭ 1886 România a importatŭ mărfurĭ în valóre de 296,497,362 lei, adecă: cu 63,409,816 lei mai puţinŭ ca în 1883; cu 1,511,89 lei mai multŭ ca în 1884 şi cu 27,958,212 lei mai multŭ ca în 1885. Totŭ în anulŭ 1886 România a exportatŭ mărfurĭ în valóre de 255,547,263 lei, adecă: cu 34,896,984 lei mai multŭ ca în 1883; cu 71,431,721 lei mai multŭ ca în 1884 şi cu 7,579,062 lei mai multŭ ca în 1885. Pentru mărfurile importate în 1886 s'au perceputŭ taxe în sumă de 16,676,139 lei; pentru cele exportate s'a perceputŭ suma de 497,456 lei.

***

La *jubileulŭ din Chiev* a sositŭ o mulţime de óspeţĭ din tóte părţile, între carĭ Arseniu, archimandritulŭ sfântului mormêntŭ din Ierusalimŭ, metropolitulŭ muntenegreanŭ Ilarionŭ, archimandritulŭ bisericei grecescĭ din Petersburgŭ, archimandritulŭ din Iaşĭ Donicĭ şi principele Vogoride, totŭ din Iaşĭ. Din Bucurescĭ Costaforu redactorulŭ „Epocei". Din Serbia redactorulŭ fóiei „Odjek.", precum şi o mulţime de profesorĭ şi de comercianţĭ.

***

Direcţiunea căilorŭ ferate române face cunoscutŭ că, cu începere dela 13 (25) Iuliu curentŭ, *s'a deschisŭ linia Crasna-Dobrina* pentru traficulŭ de călĕtorĭ, bagage şi mărfurĭ de mare şi mică iuţélă.

***

Din România s'au exportatŭ în decursulŭ lunilorŭ Aprilie şi Maiu din anulŭ acesta *346,672 litri de spirtŭ*, representândŭ o tăriă de 3.288,327 grade. Cea mai mare exportaţiune se face de fabrica Marinescu-Bragadiru, care singură a exportatŭ în lunile de mai susŭ 107,674 litri.

***

După scirile mai nouĕ sosite din Francia, *recolta grâului* de acolo, care se credea a fi aprópe mijlociă, va lăsa unŭ deficitulŭ. Plângerile suntŭ generale. Deficitŭ se póte evalua la a 5-a parte din recolta anului trecutŭ. Sĕcara stă mai bine decâtŭ grâulŭ; orzurile şi ovĕsurile suntŭ fórte frumóse.

***

Cu privire la *Tîrgulŭ de rimătorĭ dela Severinŭ* buletinulŭ direcţiunei din sĕptĕmâna acésta constată următórea situaţiune: Rîmătorĭ întraţĭ în tîrgŭ până în ḑiua de 25 Iuniu 1888, 8499. Din aceştia au eşitŭ în ḑilele de 25, 27 şi 28 Iuniu şi s'au transportatŭ în interiorulŭ ţĕrei 718, şi în Austro-Ungaria 618. Rîmătorĭ ucişĭ au fostŭ 7; acei rĕmaşĭ în sălaşe spre îngrăşare 7156. Preţurile suntŭ totŭ în scădere, variândŭ între 75 şi 82 banĭ kilogramulŭ, după deducţiunea de 45 kilograme viéţa la pĕrechea de rimătorĭ şi 4% reduşĭ. Sănĕtatea vitelorŭ este escelentă; sosirile însĕ au diminuatŭ din causa căldurilorŭ.

Presemnele unorŭ nouĕ turburărĭ în Cuşteiu.

Cetimŭ în „Egyetertes" dela 29 Iulie următórele, pentru carĭ lăsămŭ rĕspunderea în sarcina acestei foi:

Locuitorii renumitei comune Cuşteiu érăşĭ începŭ a murmura. In timpulŭ mai nou ei şĭ-au îndreptatŭ mânia asupra notarului comunalŭ Florentinŭ Aurelŭ, din causă că acesta procede energicŭ contra ómenilorŭ blăstămaţĭ. Cu câteva ḑile mai nainte s'au aflat lipite pe uşa locuinţei notarului două scrisorĭ anonime, prin care notarulŭ este ameninţatŭ, că va fi împuşcatŭ.

Aceste scrisorĭ suntŭ de următorulŭ cuprinsŭ:

„D-le notarŭ! Iţĭ facŭ cunoscutŭ, că s'au conjurat contra d-tale sĕ te omóre. Păzesce-te; d-ta eştĭ peste mĕsură severŭ. Ţine cu noi şi te vomŭ face bogatŭ; décă nu vei face astfelŭ, vei murĭ. Du-te de aicĭ până cândŭ încă nu e prea târḑiu."

A doua scrisóre sună aşa:

„D-le notarŭ! Iţĭ facŭ cunoscutŭ, că s'au hotărîtŭ sĕ te împusce. Păzesce-ţĭ bine viéţa. Décă D-ta voiescĭ cu rigórea d-tale sĕ ne nimicescĭ pe noi, sĕ scii că vei fi perdutŭ. D-ta nu vréi sĕ fii de partea nóstră, cu tóte că voimŭ sĕ te facemŭ omŭ bogatŭ. Adu-ţĭ aminte că *d-ta eştĭ Ungurŭ, pe când noi suntemŭ Românĭ...*"

Florentinŭ nu s'a speriatŭ de aceste ameninţărĭ şi nu s'a alăturatŭ de partea blăstămaţilorŭ, deşi, considerândŭ esperienţele din trecutŭ, cu dreptŭ cuvêntŭ s'ar fi pututŭ teme de ameninţările ómenilorŭ din Cuşteiu

Altmintrelea nicĭ starea siguritâţii publice nu e pré bună în Cuşteiu. Sĕptĕmânile trecute s'au întêmplatŭ pe câmp mai multe furturĭ, ér Ioanŭ Borca a voit sĕ lovéscă cu sapa în capŭ pe Popovits Dumitru, care era la câmpŭ şi pe care la rănitŭ numai la unŭ braţŭ fiind că s'a apĕratŭ bine.

Tóte acestea facŭ necesarŭ, ca *sĕ se susţină şi mai departe mĕsurile poliţienescĭ estra-ordinare din Cuşteiu.*

Altmintrelea nicĭ *Birsĕulŭ* (Beregszo) nu stă cu multŭ îndĕrĕtulŭ Cuşteiului. Acolo încă suntŭ la ordinea ḑilei întêmdeau bĕtrânŭ. Pentru norocu lui, lumea făcŭ numai hazŭ de elŭ, de aerulŭ lui uimitŭ.

Pe urmă, fiindcă înbĕtrânea, se făcŭ mai îndrăsneţŭ....

Cuteză sĕ s'amestice ér cu sătenii; şi, ascultând cu băgare de sémă totŭ ce se vorbea, se încredinţă, că numai unŭ singurŭ omŭ mai trăia dintre cei de pe vremea nenorocirii, şi omulŭ acesta care trăia era sindiculŭ, omŭ de o sută de anĭ, care mai că nu eşea din casă.

Insĕ într'o ḑi, luminatŭ de bunulŭ sóre, Tagmer se puse pe fugă când zări pe unchiaşulŭ acela în balconŭ.

(Finea va urma.)

O sĕrbătóre populară în Serbia.

Slava.

In Serbia locuitorii au unŭ obiceiu specialŭ lor, care nu se găsesce la popórele vecine Croaţii şi Bulgarii, carĭ suntŭ de aceeaşĭ rassă şi a cărorŭ rudeniă cu Sêrbii este aşa de apropiată. Acestŭ obiceiu constă în serbarea patronală numită *Slava.*

Din cercetările din urmă ale scrutătorilorŭ sêrbĭ reese, că originea acestei sĕrbărĭ se perde în cea mai depărtată anticitate. Ceea ce se póte afirma cu siguranţă însĕ este, că chiar în timpulŭ păgânismului se sĕrbătorea în ţéra sêrbilorŭ *Slava.*

Atuncĭ fiecare casă, adecă fiecare familiă sêrbă, avea ḑeii sĕi de casă (larii) sub a cărorŭ protecţiă se punéu şi ale cărorŭ favorurĭ şi le asigurau prin darurĭ şi sacrificii.

Sate întregĭ, precum şi familiile a parte aveau ḑeulŭ lorŭ (de casă); fórte desŭ se vedeau sate întregĭ locuite de membrii unei singure familii.

După convertirea lorŭ la creştinismŭ, Sêrbii păstrară acestŭ cultŭ alŭ ḑeilorŭ domesticĭ, chiar mai multe secule, pentru că obiceiulŭ se înrădĕcinase într'ênşii în aşa gradŭ, încâtŭ clerulŭ creştinŭ găsindu-se în imposibilitate d'a depărta acéstă urmă de păgânismŭ, se hotărî sĕ lase neatinse formele ceremoniale consacrate ḑeilorŭ de casă, însĕ dete acestorŭ protectorĭ ai căminului nume de sfinţĭ creştinĭ.

S'a atribuitŭ acestora din urmă aceeaşĭ putere protectóre ca ḑeilorŭ de casă.

Intru câtŭ privesce alegerea sfântului, legenda face pe Sêrbĭ sĕ crédă, că strămoşii lorŭ adoptau dreptŭ patronŭ pe acela dintre sfinţĭ, care era celebratŭ de Biserică în ḑiua convertirei Sêrbilorŭ la creştinismŭ. Deşi nenumĕrate generaţiunĭ s'au suacedatŭ dela începutulŭ acestui obiceiu, ḑiua sĕrbătorii patronale a rĕmasŭ aceeaşĭ, şi celebrarea sa n'are nicĭ unŭ amestecŭ cu ḑiua aniversară a sântului, pe alŭ cărui nume l'a primitŭ capulŭ familiei botezându-se, ceremoniă, care se vede de asemenea în alte ţĕrĭ slave.

Slava a păstratŭ printre vécurĭ caracterulŭ sĕu vechiu, şi practicarea ritului creştinŭ se amestecă cu usanţele păgâne; astfelŭ, după rugăciunile către Dumneḑeu pentru membrii familiei, urméză ofrandele către patronŭ, apoi primirea rudelorŭ şi amicilorŭ pe care fiecare le îngrijesce cum e mai bine. Aceste recepţiunĭ anuale suntŭ însoţite d'o mare solemnitate pe care trebue s'o observe fiecare familiă în unele localităţĭ. Sĕrbătorile duréză adesea trei ḑile.

Darurile se compunŭ: dintr'o luminare de céră, o plăcintă de grâu fiertŭ, tămâe, untŭ de lemnŭ şi vinŭ. Luminarea arde până se ḑice toastulŭ în onórea serbărei. In acelaşŭ momentŭ se aduce tămâia de care pe rêndŭ se tămâiă luminarea, plăcinta şi óspeţii. Apoi se aduce vinulŭ într'unŭ paharŭ, din care pe rêndŭ vorŭ înghiţi de câteva orĭ membrii familiei şi asistenţii.

Aceştia, în timpulŭ ceremoniei, suntŭ toţĭ strînşĭ împrejurulŭ mesei pe care suntŭ puse lumânarea şi celelalte obiecte ce compunŭ ofranda. In urmă fiecare ia şi mănâncă câteva grăunţe de grâu fiertŭ, pe care preotulŭ parochiei le-a binecuvêntŭ, fiă la biserică, fiă în casă. După aceea preotulŭ şi capulŭ familiei (uneorĭ unulŭ din invitaţĭ în loculŭ celui din urmă) iau plăcinta şi ţinêndu-o fiă-care de câte o parte o taie cu ceremoniă după ce au udat'o cu vinŭ. Mai târḑiu se împartŭ bucăţile acestei plăcinte între asistenţĭ. Restulŭ de tămâie şi untŭ de lemnŭ se dă preotului sĕ le întrebuinţeze la biserică în timpulŭ serviciului divinŭ.

Fiă-care satŭ sêrbescŭ fiindŭ pusŭ sub patronagiulŭ unui sfântŭ, are, ca şi familiile, ḑiua sa de sĕrbătóre în care se sĕvîrşesce o slujbă sfântului şi lui Dumneḑeu, spre a le cere protecţiunea cerécă contra grindinei, secetei, ploilor marĭ, şi în generalŭ contra a totŭ ce póte vătăma recoltele.

plările, carī probéză, că starea siguritățiĭ publice este negligeată în modŭ extraordinarŭ. Furturile prin spargere și uciderile producŭ frică ne'ntreruptă nu numaĭ între locuitoriĭ din comună, ci și între locuitoriĭ din întrégă Ungaria de mééă-ḑi și se pare, că cuibulŭ matadorilorŭ principalĭ este maĭ cu sémă Birseulŭ. Aci stă ascunsŭ pe la cumetriĭ luĭ renumitulŭ *Stoia Sâmpetranu*. Acesta este paserea acea bună, căruia 'i se atribue ultimulŭ *atentatŭ cu dinamită*. Atentatulŭ din vorbă a fostŭ îndreptatŭ contra notaruluĭ Andrescu. Cu Stoia Sâmpetranu este încuscrită jumătate comuna și de aicĭ se esplică causa pentru care gendarmeria nu póte pune mâna pe elŭ. Altmintrelea nu e mirare décă îșĭ jócă mendrele după placŭ, căcĭ eĭ imediatŭ te amenință cu aprindere și omorŭ. Primăria comunală a cerutŭ dela vice-șpanulŭ comitatuluĭ Timișóra, ca în interesulŭ siguranțeĭ publice să le trimită 24 gendarmĭ; până acum însĕ acéstă cerere a rĕmasŭ fără nicĭ unŭ resultatŭ, ba ce e maĭ multŭ, nicĭ cu privire la atentatulŭ cu dinamită din rĕndulŭ trecutŭ nu s'a pornitŭ nicĭ o cercetare.

Pentru impedecarea emigrațiunilorŭ.

În maĭ multe orașe din Galiția au fostŭ prinșĭ câțĭva ómenĭ, carĭ suntŭ în suspițiune, că protegiază pe emigranțĭ prin mijlóce ne permise de lege. In privința acésta se comunică din Cracovia următórele:

„Uneltirile unorŭ agențĭ, carĭ îndemnau pe poporŭ să emigreze, au atrasŭ de multŭ atențiunea gendarmerieĭ și poliției de aicĭ. Dumineca trecută, poliția cu consensulŭ autoritățilorŭ și alŭ procuraturei de statŭ din Wadowice, a luatŭ în fine dispositiile necesare pentru împedecarea acestorŭ uneltirĭ. Marțĭ diminéța au fostŭ arestațĭ în Oswiecip 19 indiviḑĭ suspecțĭ și în proprietatea acestorŭ arestațĭ s'a aflatŭ unŭ milionŭ în banĭ gata și hârtiĭ de valóre."

S'au făcutŭ totodată perchisițiunĭ domiciliare și în alte maĭ multe orașe ale Galiției. Până acum au fostŭ prinșĭ în urma acestorŭ perchisițiunĭ 22 de indiviḑĭ și alțĭ 26 suntŭ în cercetare.

După cum se scrie din Lembergŭ, președintele cerculuĭ Biala, cu numele Froedrich, va fi pensionatŭ fiindŭ acusatŭ, că nu este destulŭ de energicŭ și că prin acésta a ajutoratŭ indirectŭ uneltirile agențilorŭ. In Oswiecie, unŭ orășelŭ cu abia 5000 locuitorĭ, se află 10 agenturĭ privilegiate pentru mijlocirea emigrațiunilorŭ, carĭ dispunŭ de numeroșĭ agențĭ. Prin intervenirea acestorŭ agenturĭ au emigratŭ anulŭ trecutŭ în America 35,000 de ómenĭ. Cercetările se continuă.

România și Esposițiunea din 1889.

In cestiunea *participărei Româniel la exposițiunea universală din Parisŭ, dela 1889*, d-lŭ *Berger*, directorŭ generalŭ alŭ exploatațiuneĭ, a adresatŭ principeluĭ *G. Bibescu* o scrisóre, pe care o aflămŭ publicată în „Epoca" și în care d-lŭ Berger face cunoscutŭ, că ar puté reserva pentru exposițiunea română treĭ despărțiturĭ din Galeria sud-vestică a secțiuneĭ industriilorŭ diverse, în Palatulŭ din câmpulŭ luĭ Marte.

D-lŭ Berger ar dori să scie câtŭ maĭ curêndŭ, décă comitetulŭ românŭ se hotărăsce a accepta acestŭ locŭ, singurulŭ care maĭ rĕmâne vacantŭ și de care, ḑice d-sa, era să dispună în favórea uneĭ alte țĕrĭ. Acestŭ locŭ are o suprafață de 375 m. p.

Spre a da instalațiuniĭ caracterulŭ naționalŭ, d-lŭ Berger rógă pe comitetŭ să stabiléscă pe lungimea de 25 metri, care i-ar aparține, o *fațadă decorativă de stilŭ românŭ*.

Comitetulŭ va fi autorisatŭ a întruni în acestŭ locŭ tóte produsele ce vorŭ trimite expunĕtoriĭ săĭ naționalĭ, afară de lucrările de artă (sculptură și pictură) carĭ șĭ-arŭ afla unŭ locŭ maĭ potrivitŭ în Palatulŭ Belelorŭ-Arte, unde administrațiunea francesă se însărcinéză cu tóte cheltuelile de instalațiune.

In urma aceste scrisorĭ, principele *George Bibescu* a adresatŭ unŭ apelŭ către membriĭ comitetuluĭ naționalŭ. In acestŭ apelŭ d-lŭ Bibescu face între altele cunoscutŭ, că din interesulŭ ce la avutŭ pentru participarea Româniel la acéstă exposițiune a părăsitŭ băile dela Ems și s'a stabilitŭ deocamdată în Parisŭ, unde a formatŭ unŭ comitetŭ românŭ al căruĭ sîmbure se compune, pentru momentŭ, din d-niĭ Al. *Ciurcu*, *Hillel*, Petre *Millo*, Vladimire *Ghica*, C. *Costescu-Comăneanu*, I. *Lenșŭ*; și a alăturatŭ pe lângă acești domnĭ doĭ membri indispensabilĭ francesĭ, carĭ, prin înalta lorŭ valóre sciințifică și morală, prin activitatea și influența lorŭ, vorŭ face Româniel cele maĭ marĭ servițiĭ; aceștia suntŭ d. colonelŭ *Dally* din armata teritorială, fostŭ oficerŭ superiorŭ de zuavĭ, oficerŭ alŭ Legiuniĭ de onóre și personalitate cunoscută de totŭ Parisulŭ, — și d. C. *Lecoeur*, arhitectŭ alŭ guvernuluĭ, omŭ de talentŭ, cavalerŭ alŭ Legiuniĭ de onóre.

Prin acești domnĭ, ḑice d-lŭ Bibescu, mĭ-am asiguratŭ deja unŭ biurou și unŭ șopronŭ, pe care doĭ amicĭ ni le vorŭ ceda în modŭ gratuitŭ. Acesta e unŭ adevĕratŭ norocŭ, căcĭ astăḑĭ nu se maĭ găsescŭ decâtŭ cu prețurĭ exorbitante.

Domnulŭ Bibescu află necesarŭ, ca comisarulŭ generalŭ românŭ la Exposițiunea universală francesă să trateze, chiar de acum, cu una din companiile maritime, și să caute a obține cevă maĭ bine decâtŭ cele 30 % deja acordate prin caietulŭ de sarcinĭ alŭ Exposițiuniĭ și de către *Mesageriile Maritime*.

Câtŭ pentru cheltuielĭ, d-sa crede, că guvernulŭ va consemțĭ a acorda în scopulŭ acesta 100 până la 150 miĭ de francĭ și cu acéstă sumă crede, că România se póte înfățișa cu onóre la Exposițiunea francesă. La casŭ de' lipsă ar puté veni în ajutorŭ și inițiativa privată prin organisarea câtorva marĭ serbărĭ publice

Intêmplărĭ diferite.

Sinucidere. Cassierulŭ dela perceptoratulŭ din Felegyhaza, Mihalovics Kalman, după-ce a defraudatŭ din banii de dare aĭ orașuluĭ 25,000 fl., s'a împușcatŭ. Se ḑice că lipsa de controlŭ a causatŭ acéstă defraudare, deórece de 9 anĭ nimenea n'a controlatŭ starea casseĭ.

Martorĭ falșĭ. Ḑilele acestea s'au terminatŭ cercetările pornite contra uneĭ bande de martorĭ falșĭ, ce s'a descoperitŭ încă la finea anuluĭ trecutŭ în Kun-Felegyhaza din Ungaria. Conducĕtorulŭ bandeĭ este unŭ așa numitŭ Fekete Urban, care a fostŭ odată învĕțătorŭ poporalŭ și care dispune de-o avere de vre-o 25,000 fl. Intre matadoriĭ principalĭ se află maĭ mulțĭ inșĭ, carĭ asemenea dispunŭ de avere. Persónele de rêndŭ din acéstă bandă suntŭ lipsite de orĭ ce avere; din taxele ce le primeau însĕ pentru depunerile lorŭ false puteau să trăiéscă bine. Când vr'unulŭ dintre fruntașiĭ bandeĭ avea lipsă de banĭ, făuria unŭ contractŭ cu doĭ martorĭ falșĭ, ca și cum d. es. cutare orĭ cutare i-ar datori o anumită sumă de banĭ; pe basa acestuĭ contractŭ intenta apoĭ procesŭ și câștiga. S'au descoperitŭ fórte multe înșelătoriĭ de natura acésta, căcĭ banda memorată îșĭ esercită meseria eĭ timpŭ de 12 anĭ, păgubindŭ nenumĕrațĭ ómenĭ. Afară de primulŭ conducĕtorŭ, toțĭ ceialalțĭ membri aĭ bandeĭ, între carĭ se aflau fete, femeĭ bĕtrâne, fecĭorĭ și bărbațĭ bĕtrânĭ, au mărturisitŭ adevĕrulŭ înaintea legeĭ. Acești nefericițĭ ómenĭ, carĭ pentru o depunere falsă primiau câte 5 fl., erau supușĭ uneĭ discipline adevĕratŭ militărescă.

Conçertŭ în Brașovŭ.

Mâne, Mercurĭ, în 1 Augustŭ st. n. 1888 se va da o *serată cu concertŭ în grădina dela Nr. 1.* în favórea fonduluĭ de pensiune pentru dirigențiĭ de musică militară c. r. Musica militară va esecuta sub conducerea bravuluĭ eĭ dirigentŭ *A. Kraus* următórea programă:

I. Ouvertura la opera „*Oberon*" de C. M. Weber. 2) Piesă nouă: „*Donauweibchen*" valsŭ de Ioh. Strauss. 3) Pilger-chor und Lied an den Abendstern" din opera „*Tannhäuser*" de R. Wagner. 4) Prima executare: „*Kommst du?*" Polca française de A. Kraus. 5) Prima executare: „*Symphonia Nr. 6*" de W. A. Mozárt I Adagio. II Poco Adagio. III Menuet. IV. Presto. 6) Piesă nouă: „*Frauenlist*", gavotă de A. Czibulka. 7. Piesă nouă: „*Moment-Aufnahmen*", potpuriu de A. Kraus. 8) Fragmente din opera ungurésca „*Bánk-bán*" de Erkel Ferencz. 9) „*Hora Transilvaniei*" de A. Kraus.

Concertulŭ se va începe la orele 8 séra.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Copenhaga, 31 Iulie. Impĕratulŭ Germaniei a sositŭ aicĭ erĭ la $11^1/_2$ din ḑi. Forturile danese și corăbiile l'au salutatŭ cu salve de tunurĭ. Pe vapóre private se aflau mulțime de ómenĭ, carĭ au salutatŭ pe Impĕratŭ cu aclamațiunĭ simpatice.

DIVERSE.

Banchetulŭ surdo-muțilorŭ. In Parisŭ s'a serbatŭ la 21 l. c. aniversarea de o sută de anĭ a institutuluĭ de surdo-muțĭ. Aniversarea s'a serbatŭ între altele și printr'unŭ banchetŭ, la care au luatŭ parte 200 de surdo-muțĭ, între carĭ se aflau și maĭ multe dame. La acestŭ banchetŭ, în adevĕrŭ liniștitŭ, erau și câțĭva óspețĭ carĭ sciau să vorbéscă. Se încinse voiă bună între surdo-muțĭ, uniĭ dintre eĭ începură să toasteze, veḑĭ bine nu cu gura, ci cu ajutorulŭ propriuluĭ lorŭ modŭ de vorbire pe degete. Unul dintre oratorĭ a manifestatŭ atâta sentiment în vorbirea luĭ, încât mulțĭ dintre „ascultătorĭ" involuntarŭ erupseră în aplause. Se vede dér că și surdomuților le este dată posibilitatea de a figura între agitatorĭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 24 Iulie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vênd.	8.74
Argintŭ românescŭ .	„	8.68	„	8.70
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.88	„	9.92
Lire turcescĭ . . .	„	11.20	„	11.24
Imperialĭ	„	10.20	„	10.24
Galbinĭ	„	5.88	„	5.91
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ	„	117.—	„	118.
Discontulŭ		$6^1/_2$—8% pe anŭ.		

Cursulŭ la bursa de Viena

din 30 Iulie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	102.15
Renta de hârtiă 5%	90.65
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	151.75
Amortisarea datorieĭ căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.80
Amortisarea datorieĭ căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datorieĭ căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	115.—
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.80
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ . . .	104.80
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.80
Bonurĭ rurale transilvane	104.40
Mărcĭ 100 imp. germane	60.87
Londra 10 Livres sterlinge	124.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	130.50
Renta de hârtiă austriacă	81.30
Renta de argintŭ austriacă	82.10
Renta de aurŭ austriacă	111.90
Losurĭ din 1860	139.80

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Aceste ḑile de sĕrbătorĭ cadŭ între Paștĭ și Rosalii. Fiindcă se întêmplă ca să nu fiă biserică în tóte satele, se ia drepttŭ sanctuarŭ alŭ ceremonieĭ unŭ arbore frumosŭ pe trunchiulŭ căruia se grăvéză o cruce. Acelŭ arborŭ de atuncĭ se socotesce ca unŭ obiectŭ de pietate. Este opritŭ de a se urca cineva pe elŭ și d'a-ĭ culege fructele, décă e arbore fructiferŭ, și s'ar crede că se comite o fără de lege tăindu-lŭ.

Decĭ, în ḑiua de sĕrbătóre, totŭ satulŭ se adună în jurulŭ acestuĭ arbore și după ce preotulŭ binecuvintéză apa și spune câteva rugăciunĭ, țeraniĭ ilŭ urmézŭ în procesiune cu capulŭ golŭ, purtândŭ icóne, crucĭ, luminărĭ și alte emblemе sfinte și cântândŭ rugăciunĭ pentru prosperitatea recoltelorŭ și pentru fericirea locuitorilorŭ.

Eĭ străbatŭ astfelŭ livedile, câmpiile semĕnate și revinŭ prin partea opusă ca să se reunéscă la umbra arboreluĭ sfântŭ, după-ce au ocolitŭ totŭ satulŭ. Apoĭ preotulŭ reîncepe rugăciunile sale, se gravéză o cruce nouă în arbore și mulțimea începe se mănânce. Ospĕțulŭ este în generalŭ datŭ de săteniĭ ceĭ avuțĭ; alte orĭ asistențiĭ 'șĭ aducŭ fiecare bucatele lorŭ.

Acéstă rĕpede schițare, permite cred, ca cineva să'șĭ pótă înfățișa îndestulŭ caracterulŭ generalŭ alŭ acestuĭ obiceiu naționalŭ, care a esistatŭ totdéuna la Sêrbĭ și care este probabilŭ, că se va conserva încă pentru multe secole.

(Va urma).

Castelulŭ Peterhoff.

(Fine.)

Biserica e zugrăvită albŭ, cu poleelĭ bogate. Altarulŭ e despărțitŭ prin unŭ ḑidŭ plinŭ de sfințĭ, ca în tóte bisericele ortodoxe. Acéstă despărțitură (catapiteasmă) are treĭ ușĭ. Cea din mijlocŭ se numesce ușa Impĕratuluĭ; numaĭ Țarulŭ are dreptulŭ a întra prin ea. Ea e maĭ tot-dé-una închisă cu unŭ grilaj, așa că se póte vedé ce se petrece în dosulŭ eĭ.

Ortodoxia permite de a se reproduce cu vĕpselĭ chipulŭ sfințilorŭ; ea admite cântulŭ în serviciulŭ religiosŭ, însĕ exclude orĭ-ce imaginĭ sculptate și cântulŭ cu instrumente. In bisericile ortodoxe cântă cântece vechĭ, fórte frumóse, luate dela Răsăritŭ maĭ tóte, unde au căḑutŭ în uitare și la Roma se cântă cântece orientale. Insĕ aceste cântece nefiindŭ însoțite de instrumente suntŭ fórte greu de execuțatŭ și cerŭ multŭ exercițiu.

Trecênd prin parculŭ englesŭ ajungĭ la *Monplaisir*, căsuță mică de plăcere, zidită de Petru-cel-Mare. Casa e așeḑată la o posiție fórte frumósă, între arborĭ tufoșĭ.

Impĕratulŭ Nicolae a făcutŭ multŭ pentru a înfrumseța Peterhoff-ulŭ. Elŭ a construitŭ șoselе în tóte părțile, a făcutŭ să se sape o mulțime de basene pentru apă și a uscatŭ ast-feliu pămĕntulŭ pe o întindere mare; a clăditŭ în sfârșitŭ o mulțime de vile în părțile cele maĭ rădicate și maĭ pitorescĭ. Una din acele vile sémĕnă cu Charlottenhoff, de lângă Potsdam. Una din clădirile cele maĭ marĭ e Babizon, de unde se póte vedé la mare depărtare, atâtŭ pe mare, câtŭ și pe uscatŭ.

Indată ce aĭ eșitŭ din aceste frumsețĭ artificiale, daĭ de o mulțime de mlăștinĭ, pline de buriene, marea e cenușiă și uniformă, când cerulŭ e ca lesia cum e adĭ. Câtŭ despre pavilionŭ, elŭ e măreță: e construitŭ numaĭ în granitŭ și marmură. Rêndulŭ de josŭ e de granitŭ, tăiatŭ în stilŭ egipteanŭ; colónele ce încungiură pavilionulŭ suntŭ negre și dintr'o bucată.

După prânḑŭ, prințulŭ ne luă la preumblărĭ în direcția Oranienbaum. Drumulŭ e fórte frumosŭ. La stânga, pe totŭ parcursulŭ, se întinde unŭ lanțŭ de vile și grădine ca și pe drumulŭ dela Altonă la Blankenese.

Vila mareĭ ducese Maria, numită Jerghievsk, atrage privirile tuturoră. La începutŭ Oranienbaum era reședința amiraluluĭ Mencicoff; acuma aparține mareĭ ducese Elena. Castelulŭ sémĕnă multŭ cu Peterhoff; clădirea principală are d'asupra unŭ felŭ de cupolă, care pórtă o coróna de conte înaltă de vre-o douĕ-ḑecĭ picióre. Douĕ pavilióne suntŭ legate de clădirea principală prin galeriĭ. In fața casteluluĭ se află o terasă; unŭ canalŭ conduce la mare. Căderile de apă lipsescŭ cu totulŭ. Cu tóte acestea vederea d'acĭ e maĭ frumósă ca la Peterhoff, pentru că Kronstadt-ulŭ, care se află în fața cu cupolele sale, insulele fortificate și pădurile sale, forméză unŭ tablou din cele maĭ pitorescĭ. Impărțirea internă a casteluluĭ e fórte practică și plăcută.

CONCURSU.

Pentru ocuparea postului de învĕțătóre la șcóla de fetițe română elementară din Șimleulŭ Silvaniei susținută prin „Reuniunea femeilorŭ române selagiane“ se escrie concursŭ cu terminu până la 15 Augustŭ a. c. st. n.

Emolumentele împreunate cu acestŭ postŭ suntŭ: plată anuală de 360 fl. v. a. plătindă în rate lunare, cuartirŭ liberŭ în edificiulŭ șcólei și lemne de încăldițŭ peste érnă.

Doritórele de a obține acestŭ postŭ au sĕ producă următórele documente:

1. Atestatŭ de botezŭ.
2. Testimoniu școlasticŭ, că au absolvatŭ preparandia și că au depusŭ esamenulŭ de cualificațiune, precum și atestatŭ despre ocupațiunea de pân'acum și despre purtarea morală.
3. Sĕ se dovedéscă că posede perfectŭ limba română în vorbire și scriere, de asemenea că vorbesce limba maghiară. Va fi preferită, care va proba, că posede și limba germană și e versată în lucrulŭ de mână.

Concursele instruite în modulŭ arĕtatŭ suntŭ a se trămite până la 15 Augustŭ a. c. st. n. la adresa subscrisului secretarŭ alŭ Reuniunei în Șimleulŭ Silvaniei (Sz Somlyó).

Din ședința comitetului Reuniunei femeilorŭ române selagiane ținută în 28 Iuliu 1888.

Clara Maniu, presedintă. A. Cosma, secretarŭ.

Tipografia A. MUREȘIANU Brașovŭ.